

herinneringen, hetzij door recente gebeurtenissen, dat zij zich deze benauwenis van het lijf schrijven moesten.

Tot op zekere hoogte kan men dit proces niet noemenswaard verschillend achten van hetgeen zich bij iederen schrijver voltrekt, wanneer zijn innerlijk leven zich in verbeeldingen uitkristallizeert. Toch is er wel degelijk een onderscheid. Bij den „litterator” hebben wij te maken met een „natuurlijken” toestand, waar zijn heele levensgang bij is aangepast, bij den „dilettant” echter, die boven zichzelf uitstijgt en eens vooral in een enkel boek zijn „levenswerk” schrijft, hebben wij met een „grens-overschrijding” van doen.

Voor een beoordeeling van „Wilde Vaart” van Willem de Geus kunnen wij met de constateering van het bestaan van deze mogelijkheid volstaan. Een tweede werk van zijn hand zal eerst uitwijzen kunnen, of wij te maken hebben met een „litterator” of met een „dilettant” in den boven genoemden zin. Inmiddels hebben wij alle reden ons te verheugen over dit krachtige, zuivere zeemansboek, dat er niet weinig toe bijdraagt om de leemte te vullen, die de letterkunde van een zeevarend volk als het onze vertoont door het ontbreken van een oeuvre als dat van Joseph Conrad of John Masefield.

Misschien ook is de tijd voorbij, dat dergelijke boeken binnen onze landsgrenzen kunnen ontstaan, doch dan bezitten wij in elk geval in een roman als „Wilde Vaart” een document humain met betrekking tot den Nederlandschen zeeman, dat met „Schipper Willaert” van De Hoogh en „Het Fregatschip Johanna Maria” van Arthur van Schendel tot het beste behoort wat de Nederlandsche letterkunde aan zeevaart-romans heeft voortgebracht. Het moge niet veel zijn in verhouding b.v. tot de rijkdom van de Engelsche letterkunde op dit gebied. Het is ongetwijfeld van representatieve beteekenis.

ROEL HOUWINK

1. Goedkoope arbeiderswoningen, afb. van 28 projecten, ingezonden op de door de gemeente Amsterdam uitgeschreven prijsvraag, samengesteld door F. Oxterhof.

2. Moderne Bouwkunst in Nederland — de Volkswoning — Hoogbouw.

3. De Middenstandswoning, het huis voor één gezin. Uitgave W. L. en J. Brusse, N.V., Rotterdam.

Van deze drie goed verzorgde uitgaven komt vooral het eerste in aanmerking voor iets uitvoeriger beschouwing.

Op aanstichten van de Maatschappij tot bevordering der Bouwkunst, Bond van Nederlandsche Architecten, heeft het gemeentebestuur van Amsterdam in 1933 een prijsvraag uitgeschreven voor den bouw van een complex goede en goedkoope arbeiderswoningen, te bouwen op een 3 km van de binnenstad gelegen terrein. De uitslag van deze prijsvraag was negatief: geen der ontwerpen werd goedgekeurd. Aan een viertal inzenders